

Minimalac povećan za 9,4 odsto

Minimalna zarada 500 evra

■ Od 1. oktobra plate u prosveti i zdravstvu biće veće za 5 odsto, a minimalna zarada se penje sa 457 na 500 evra.

ISSN 2466-281X



5000103535992

REGIONALNI LIST

www.okonas.info

BAČKA PRESS

• • Četvrtak 9. oktobar 2025. Broj: 0203



CENA 70 DINARA

Medicinska laboratorija

MEDLAB

21460 Vrbas, Save Kovačevića 81,
tel: 021/701-702, www.medlab.rs

Veliki Panonski vašar



U Vrbasu se zaključava market
Idea zbog učenika

Market ne radi u vreme školskog odmora

• • strana 9

Radovi u glavnoj ulici u Vrbasu

Krpljenje trotoara

• • strana 7

U Savinom Selu

Završen Nevenov festival

■ Po tradiciji OŠ "Branko Radičević" iz Savinog Sela bila je i ovoga puta domaćin manifestacije u kojoj su učestvovala deca - pesnici iz regiona. Prethodno je održano druženje dece pesnika sa osnovcima grada u JB "Danilo Kiš" u Vrbasu.

Vrbas se sprema za goste iz cele Srbije

Veliki protest 11. oktobra



■ Nakon 1. oktobra, obeležavanja 11 meseci od pada nadstrešnice, u Vrbasu je najavljen veliki protest. U organizaciji Glasa studenata koji pozivaju sve slobodoumne građane širom Srbije da 11. oktobra zajedno obeleže dva meseca od nasilja nad građanima Vrbasa.

Ispovest Golotočana iz Vrbasa

• • strane 12 i 13



Redakcijski komentar

“Domovina se brani lepotom”

Čini se da nikada nije bila aktuelnija priča o patriotizmu nego poslednjih decenija ovog, pa tema je još iz prošlog veka. Vodili su se ratovi širom regiona devedesetih godina, pa su onda patriote prodavale oružje, naftu suparničkim stranama, a drugi se borili i ginuli. I jedni i drugi su bili patriote. Busalo se u prsa i posle ratova i dan danas. Definicije i viđenja patriotizma veoma mogu biti različite od toga da se bori sa puškom to jest brani otadžbinu, životom, ali i ocenama, rezultatom, uzornošću... Ovo drugo beše ređe, valjda i zato što su uvek bila nemirna vremena, pa je trebalo i pucati i tući se... Dosta se toga pobrkalo u tom pojmu patriotizma, posebno u poslednje vreme, kada ta reč znači i laktati se i izmišljati i lagati. Sve što vreme više odmiče manje je važno biti onaj patriota koji je pošten častan dobar, đak, student, prijatelj, drug... Sve više je patriota onaj ko je sposoban, snalažljiv, prevrtljiv, lažljiv, beskrupulozan, osvetoljubiv... Tako da smo stigli do novog oblika definicije, a danas je patriota onaj koji je bogat, uspešan, značajan... mnogo više od onih vrednih časničkih, poštenih. Patriota je sve veći onaj čije bogatstvo je veće, čije su veze

bolje, koji ima mesto, poziciju, moć. Danas su patriote razmetljive, pazare kuće po Trstu, vile po Grčkoj... Dok na drugoj strani su oni koji to (nisu) - patriote jer krpe kraj sa krajem, pokušavaju nekako da žive ili žive jednostavno.

Tako danas postoje dva različita sveta. U jednoj zemlji dva različita sveta i jedni i drugi misle da su oni baš te prave patriote koje vole svoju zemlju. Živimo u Evropi bez obzira na naše neuspešno dugogodišnje pokušaje da joj se pridružimo, bez obzira šta mislimo i gde pripadamo. Zaslужujemo bolje da živimo ne samo one patriote, nego i ove patriote, mada se stiglo do tačke da su to dva nepomirljiva sveta.

Dva različita sveta egzistiraju tako da se izgleda i ne može biti neutralan u odnosu na njih. Svetovi su sukobljeni jer baštine dva sistema vrednosti i zato neutralni samo mogu biti svrstani na stranu bogatih patriota. A sve je vrlo jednostavno, osim toga što možemo i zaslужujemo bolje da živimo, samo pod uslovom da znamo da je prava definicija patriotizma jedan stih iz školske lektire. “Domovina se brani lepotom”. Da smo to uvažavali ne bi stigli ovde gde jesmo.

JKP” Standard” i ne haje za niske temperature

Da li će grejanje krenuti na vreme pitanje je sad?

■ **Vrbas je grad kada treba uzeti pare od građana za parkiranje, ali nije grad kada treba pustiti grejanje jer to zahtevaju niske temperature. U drugim gradovima to čine toplane. Zašto ne i ovde, jer mi nismo grad ili ovde žive neki drugi ljudi?!**

JKP “Standard” se pravi “mrtav” na ovim niskim temperaturama, što uopšte nije čudno, jer to su činili i prošle godine još u vreme početka sezone, ali sada grejna sezona nije počela imaju opravdanje. Nisu vršene ni neke probe sistema, barem ne da građani znaju, ali računi su tokom leta stizali vrlo pedantno u poštanskim sandučićima građana. Plaća se navodno za održavanje sistema, samo se ne zna ko odžava koji sistem i ako ga i održavaju, pa zar treba da se dogodi kao prošle godine da grejanje ne počne ni u vreme početka grejne sezone? Sve je moguće, jer do informacije se ne može doći. To što ne mogu novinari, ne mogu ni građani - oni koji plaćaju i daju pare. Uvek se i provlači ta odbranaška priča od strane Standardovaca kako se drugi greju pa kupuju ugalj, pa kupuju drva, pa lože, pa šta hoće ovi u zgradama? Hoće za svoje pare da dobiju uslugu koju plate. Niko ne troši pare kupujući drva i ugalj cele godine i na kraju nemaju gejanje. Ovi pod Standardovom brigom - uslugom, sada troše struju, a baš od prvog oktobra po novim cenama, a sada će im stići i računi za struju i septembarski Standardovi računi, biće im “malo mnogo” da plate i jedno drugo, a moraće. Ono što se zvanično zna da je na poslednjoj sednici lokalnog parlamenta usvojena Odluga o pružanju grejnih usluga bez ikakve priče i rasprave, baš kao da je



sve u redu, a šta će to značiti videće se. Nema veze što u Odluci o grejanju i piše kada počinje grejna sezona, pisalo je i prošle godine, a nije bilo tako, a nije izvesna ni cena, može da usledi i taj udar od nove cene. Svi znaju da je ova firma u blokadi u dugovima poodavno, iako je na-

blokada do današnjeg dana traje, koliko da ne licitiramo brojevima. Valjda građani ne moraju da vode brigu o tome. Dosta su im Standardovi računi koji budu trostruko veći zimi za grejanje od “istog” gasa kojim se greju oni građani koji su imali sreće da ne žive u zgradama u kojima



plata grejanja, barem kada su građani u pitanju i 90 posto makar su to bili neki poslednji podaci. Na društvenim mrežama se zimom moglo pročitati, da je raskinut Partnerski ugovor sa izvesnom beogradskom firmom, koji je potpisan, kada je u gradskoj toplani u Vrbasu mazut zamenjen gasom, ali kažu

ovo preduzeće vrši grejnu uslugu. Čuje se takođe nezvanično da je predsednik opštine već išao u Beograd zbog grejanja, to je kažu radio i prošle godine, kako bi isposlovao da se građani greju. Za šta je onda gradu i opštini potrebno ovo preduzeće, koje ni građanima ne dozvoljava da se “oslobode i spasu” od njihovih paprenih (ne)usluga. Bili su im dobri kada su kupovali autobuse “Vrbas- prevoza”, pa neka ih sada prodaju da se odblokiraju. Bilo kako bilo, ostalo je samo da se gleda u nebo i pomoli da ipak zimom bude grejanje. Nije ovo grad da bi već sada imao grejanje, a lepo i piše u Odluci, grejna sezona počinje tek 15. oktobra, treba se držati reda i zakona i biti uzoran građanin.



Agencija za izdavanje novina i web portala
BAČKA PRESS - OKONAS.INFO VRBAS,
Maršala Tita 92, (Hotel Bačka), Vrbas

Ljubinka Nedović direktor i gl. i odgovorni urednik;
grafička priprema - redakcija. List Bačka Press izlazi dva puta mesečno;
Telefoni: 061/319-33-65, 062/31-74-41; backapress.info@gmail.com,
okonasinfo@gmail.com

Štamparija: “CMYK Printing”, Crvenka
Katalogizacija u publikaciji Matice srpske, Novi Sad
Bačka Press ISSN 2466-281X - Cobiss. sr-id 299656455;

Tiraž: 4000 primeraka

Vojvođanska banka / Tekući dinarski račun broj 325950060000204817

Vrbas se sprema da ugosti građane iz cele Srbije

Veliki protest 11. oktobra

■ **“Tvrd je Vrbas, grad čudnovat! Pozivamo vas da zajedno čuvamo slobodu!” – pozvali su iz grupe Glas studenata Vrbasa, građane iz cele Srbije da 11. oktobra dođu u Vrbas i na taj način obeleže dva meseca od napada na građane. Koncert će održati grupe Beogradski sindikat i Ničim izazvan.**

Povod za veliki skup u Vrbasu planiran za 11. oktobar je obeležavanje dva meseca od napada na građane Vrbasa. Tada je u okupljene građane koji su mirno protestovali ispaljivan vatromet, bacane kamenice, zaleđene flašice vode, metalni predmeti... Napadači su bili uglavnom maskirani, a stigli su iz okolnih gradova. Bilo je dosta povređenih građana, a za sve to još uvek niko nije odgovarao.

“Tvrd je Vrbas, grad čudnovat! Pozivamo vas da zajedno čuvamo slobodu! U nepokoreni grad stižu

Beogradski sindikat i Ničim izazvan, da na trgu, na kom smo 12. avgusta napadnuti od strane vladajućeg režima i njihovih lokalnih marioneta, pokazemo da nismo zaboravili, a ni oprostili! Našu borbu, kao i do sada, u prvim redovima podržaću ratni veterani, bajkeri i svi slobodni građani Srbije. Vidimo se 11. oktobra u Vrbasu, da obeležimo dva meseca od nemilosrdnog napada na slobodne građane, koji su pokazali istrajnost”, navodi se, između ostalog, u pozivu Glasa Studenata.

Pomen stradalima

Šesnaestominutna čutnja



Svakoga petka građani blokiraju put na pešačkom prelazu u centru Vrbasa na 16 minuta i na taj način odaju počast stradalima na Železničkoj stanici u Novom Sadu 1. novembra 2024. godine. Na taj način građani traže i odgovornost nadležnih, jer posle skoro godinu dana od

pada nadstrešnice kada je stradalo 16 osoba još uvek niko nije odgovarao. Jedanaest meseci građani se na pešačkom prelazu okupljaju svakoga petka u 11 sati i 52 minuta (u minutama kada je nadstrešnica pala) i odaju poštu stradalima.

Obeleženo 11 meseci od pada nadstrešnice

Šetnja u tišini

U centru Vrbasa 1. oktobra obeleženo je 11 meseci od pada nadstrešnice na Železničkoj stanici u Novom Sadu kada je stradalo 16

osoba. Građani su se okupili u centru Vrbasa, odali počast šesnaestominutnom čutnjom, položili su cveće, upalili sveće, zatim u tišini prošetali cen-

tralnim gradskim ulicama. U kratkom govoru građani su izrazili nezadovoljstvo jer posle 11 meseci još uvek niko nije odgovarao.



Ponovo na istom mestu u isto vreme

Nema odgovornih

■ **Ponovo u isto vreme na istom mestu građani Vrbasa na suprotnim stranama okupili su se 27. septembra. Opet oči u oči. Parole iste, lica sa obe strane manje-više ista, atmosfera ista. Policija duž trga na centru između dve grupe građana.**

Okupljenji građani koje razdvaja kordon policije okrenuti jedni prema drugima dobacivali su, neki se smeškali, a neki su bili i prilično ljuti. Jedni hoće normalan život, protiv blokada, miran dan..., drugi traže odgovornost zbog pada nadstrešnice kada je stradalo 16 osoba, traže izbore... Vrbašani koji žele izbore, pre svega traže od svojih sugrađana sa

druge strane, odgovornost za napad na građane 12. avgusta. Tada je sa strane gde se nalaze prostorije Srpske napredne stranke, a sada stoje građani koji su protiv blokada i žele mir, ispaljivan vatromet u ljude, bacane su kamenice i zaleđene flašice vode... Za napad na građane od 12. avgusta niko nije odgovarao. Posle toga iz vikenda u vikend na istom mestu

počeli su da se okupljaju građani koji žele mir. Tu stoje predstavnici opštine Vrbas, a neki od njih bili su prisutni i tog 12. avgusta. Tim povodom još uvek se niko nije oglašio ni predsednik opštine Vrbas, ni zamenik predsednika, predsednica SO, odbornici..., niko. Zvanično, povodom 12. avgusta nema nikakvog obaveštenja iz opštinske uprave.



Minimalac povećan za 9,4 odsto

Minimalna zarada 500 evra

■ U Srbiji će od 1. oktobra plate u prosveti i zdravstvu biti veće za pet odsto, a minimalna zarada uvećana sa dosadašnjih 457 na 500 evra ili za 9,4 odsto.

Sa ovim vanrednim povećanjem, plata zaposlenih u prosveti sa sedmim stepenom stručne spreme, odnosno nastavnika u osnovnim i srednjim školama biće veća od 106.000 dinara. Prosečna plata medicinske sestre sada će biti veća od 90.000 dinara, a osnovna primanja lekara-specijaliste bez dodatka preći će 170.000 dinara.

Od početka godine plate u prosveti povećane su za 11 odsto, a prvo vanredno povećanje od pet odsto u ovoj godini bilo je 1. marta.

Očekuje se i redovno povećanje plata u prosveti od 1. januara 2026. Ministar finansija Siniša Mali kazao je ranije da su sa prethodna dva i sa ovim sad povećanjem od 1. oktobra, plate zaposlenih u prosveti kumulativno veće za 22,4 odsto samo u ovoj godini, što je, kako je naglasio značajno povećanje plata u prosveti ako se uzme u obzir da je prosečna inflacija ove godine negde oko četiri

odsto. Minimalna zarada od 1. januara ove godine veća je za 13,7 odsto, a osim ovog oktobarskog vanrednog povećanja od 9,4 odsto, sa sindikatima i poslodavcima je

dogovoreno i redovno povećanje minimalne zarade od početka naredne godine od 10,1 odsto, odnosno na 551 evro.



Povećanje penzija tek u decembru

Sa ovim vanrednim povećanjem na 500 evra od 1. oktobra i redovnim povećanjem koje sledi od 1. januara 2026. na 551 evro, minimalna zarada u Srbiji će biti kumulativno veća od čak 37 odsto. U Srbiji od 1. decembra 2025. sledi i povećanje penzija za 12,2 odsto, umesto 436 evra, koliko je danas prosečna penzija, ona će iznositi 485 evra.

Od 1. oktobra, domaćinstva i mali kupci

Plaćaju struju skuplje – u proseku za 6,6 odsto.

■ Takođe, od 1. oktobra će potrošači brže ulaziti u takozvanu „crvenu zonu“ potrošnje – čim pređu 1.200 kWh na mesečnom nivou, čime im se automatski kilovat sati obračunavaju po znatno višim cenama. Granica između ove dve zone do sada je bila na 1.600 kWh.

Po novom cenovniku Elektroprivrede Srbije „jeftiniji“ kilovat-sat u zelenoj zoni, koji je do sada u dvotarifnom merenju bio 2,2773 dinara, poskupljuje na – 2,4034 dinara, bez PDV, što je rast za 5,5

odsto. „Skuplja“ struja u ovoj zoni potrošnje do 350 kWh poskupljuje sa dosadašnjih 9,1092 dinara na 9,6136 dinara, bez poreza. Podsetimo – za utrošenih do 350 kWh mesečno, kilovat-sati

obračunavaju se po jednoj ceni u takozvanoj „zelenoj zoni“.

Kada se utroši više od 350 kWh a ne pređe 1.200 kWh mesečno, prelazi se u „plavu zonu“ potrošnje za koju važe drugačije, više cene – jeftiniji kilovat-sat u plavoj zoni, u dvotarifnom merenju, poskupljuje sa 3,4160 dinara na 3,6051 dinara, dok cena „skupe struje“ u ovoj zoni potrošnje raste sa 13,6638 dinara na 14,4203.

Najskuplji su kilovat-sati u takozvanoj „crvenoj zoni“ gde „jeftini“ kWh (u dvotarifnom merenju) poskupljuje sa 6,8319 dinara na 7,2102 dinara, a „skupi“ sa 27,3276 na 28,8407 dinara. Sve cene su navedene bez PDV.



Cena poljoprivrednog zemljišta skače

Ne kupuju ga proizvođači

■ Poljoprivredno zemljište u Srbiji postalo je luksuzna roba, a cene u Vojvodini idu i preko 10.000 evra po jutru. Ipak, mali broj poljoprivrednika se upušta u te kupovine, većinu zemljišta kupuju investitori koji traže nova mesta za ulaganje. Poljoprivrednici u Srbiji godinama unazad suočavaju se sa brojnim problemima.

Pored vremenskih uslova i loših prinosa, „ratuju“ i sa državom oko različitih zahteva i subvencija, a o proširenju proizvodnje malo ko razmišlja. Najskuplje poljoprivredno zemljište u Srbiji pre nekoliko godina prodato je u opštini Ruma, gde je za parcelu od 5,6 hektara plaćeno milion evra, što je pokazao izveštaj Republičkog geodetskog zavoda. Iako je ova cifra enormna, ona ne oslikava realno stanje. Prema rečima poljoprivrednika, realna cena bila bi između 6.000 i 8.000

evra po jutru, ali u realnosti cene često prelaze i 10.000. Jedno jutro kao katastarska jedinica, koja se najčešće koristi, ima 57,55 ari ili 0,5755 hektara. Za taj komad zemlje, cene često variraju, najčešće u zavisnosti od lokacije samog zemljišta. Predsednik Inicijative za opstanak poljoprivrednika Srbije Goran Filipović kaže da su svega oko 10 odsto poljoprivrednog zemljišta, koje se prodalo u poslednjih godinu i po dana, kupili poljoprivrednici.

Kako koristiti popuste

Za jeftiniju električnu energiju



Prvi korak je da kupci izaberu elektronsku dostavu računa. To mogu da urade na portalu i aplikaciji „EPS Uvid u račun“, na šalterima u poslovnica EPS ili popunjavanjem zahteva koji se nalazi na sajtu www.eps.rs. Procedura za izbor e-računa je jednostavna i prednost je što kupci dobijaju račun na mejl adresu. Tako štede papir i svoje vreme i nema više čekanja poštara, a ujedno daju svoj doprinos očuvanju životne sredine. Naredni korak je da izmire svoj račun do 20. u mesecu i ostvaruju popust od sedam odsto, objašnjeno je. Kako su podsetili, elektronski račun EPS već koristi oko

300.000 građana i oni ako žele da ostvare popust od sedam odsto treba samo da plaćaju svoje račune do 20. u mesecu. „Osim toga, od računa za oktobar omogućen je i popust od šest odsto za domaćinstva koja sama očitaju stanje na broju, pošalju podatke EDS i plate račun do 20. u mesecu. Takođe, i dalje je moguć stari popust od pet odsto za one koji račun izmire do 28. u mesecu. Važno je da građani znaju da domaćinstvo može da ostvari samo jedan popust i sami odlučuju koji će od ponuđenih iskoristiti“, naglasili su iz EPS-a.

Puno proizvoda od mesa i mleka

Ilegalnog porekla

■ **Hrana je u Srbiji zadovoljavajućeg kvaliteta, a nedostaje novac za isplatu subvencija poljoprivrednicima, rečeno je na Odboru za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Skupštine Srbije.**

„Kvalitet mleka, mesa i njihovih proizvoda, kao i ribe, jaja i hrane mešovito poretka je zadovoljavajući“, navela je načelnica Odeljenja za veterinarsku inspekciju Uprave za veterinu u Ministarstvu poljoprivrede Ljiljana Ivanjac.

Ona je na brojna pitanja članova Odbora ko kontroliše i kakvog je kvaliteta hrana u maloprodaji, rekla da se rade

kontrole proizvoda i domaćeg i uvoznog porekla i da proizvod, kao falsifikat nije definisan zakonom, već da su propisani kriterijumi za kvalitet proizvoda.

„Ima odstupanja od propisanih kriterijuma, na primer kod sira kada je manjak masnih jedinica, što se tretira kao obmana kupca kvalitetom u odnosu na cenu“, rekla je Ivanjac.

Kada se analizom utvrdi da proizvod ne zadovoljava propisane kriterijume prosleđuju tržišnoj inspekciji radi procesuiranja.

Ona je navela da je proizvodnja mleka od mleka u prahu skup proces i da proizvođači to ne rade, a da se mleko u prahu može koristiti za korekcije nekih parametara, što se mora navesti u deklaraciji proizvoda.

U Ruskom Krsturu - Sajam zimnice

„Domaći špajz“

■ **Gastronomsku manifestaciju organizovalo je Udruženje žena „Bajka“ iz Ruskog Krstura, uz podršku Turističke organizacije i opštine Kula.**

Slavka Varga iz Udruženja „Bajka“ rekla je da građani Ruskog Krstura i gosti sa strane sjajno reaguju na ovu manifestaciju i da domaći proizvodi uvek svojim kvalitetom nađu put do krajnjih potrošača:

„Značaj ove manifestacije je veliki jer, gledajući iz ugla kupca, može da se kupi sve i svašta po povoljnim cenama. Najviše ima kompoti, raznorazne zimnice, meda, sirupa, kolača i mnogo toga drugog. Naše udruženje nema veliki broj članica, ali se trudimo da se lepo organizujemo i pratimo sve ma-



nifestacije na teritoriji naše opštine. Potrudimo se da podmladimo „Bajku“, organizovali smo već radionice tkanja, imamo krpice i suvenire, tako da se trudimo

da animiramo žene mlađeg doba i nadam se da ćemo uspeti u tome kako bi tradicija domaće radinosti ostala da živi u Ruskom Krsturu.“

Završava se setva ozime uljane repice

Prinos bio i više od tri tone

■ **Sušna i topla klima uticala je na niske prinose glavnih poljoprivrednih kultura, što je povećalo interesovanje poljoprivrednika za repicu, ali i druge ozime kulture.**

Očekuje se da će repice biti posejane za 20 posto više nego u setvi 2024. godine, kada se po podacima Republičkog zavoda za statistiku rod ove žetve u junu skidao za skoro 48.500 hektara. Imamo skoro 150.000 tona. Uljane repice, po statistici, dobili smo u žetvi 145.335 tona. Prosečan prinos po hektaru bio je tri tone. Na nekim poljima roda je bilo i više - 3,5 i 4 tone, ako je bila primećivana puna agrotehnika i bilo malo i padavina. Uljana repica je višestruko korisna



industrijska biljka. Seme repice koristi se u prehrambenoj industriji za proizvodnju ulja i za proizvodnju biodizela. U proseku, hektar zasejane

uljane repice može dati 400 litara biodizela. Značajna je i kao prva pčelinja paša i kao predusev za strna žita. Koristi se i kao stočna hrana.

Saveti PSSS Vrbas

Poljoprivredna proizvodnja u ekstremnim klimatskim uslovima

■ **Letnje suše smanjile su ovogodišnju proizvodnju kukuruza i soje, a istakli proizvodnju pšenice i ječma, kao i uljane repice. Od jarih kultura jedino je suncokret izdržao nepovoljne klimatske uslove.**

Usled ekstremnih uslova proizvođači su se više okrenuli setvi ozimih kultura. Nakon žetve odmah pristupaju sređivanju žetvenih ostataka i osnovnoj obradi zemljišta. Primena osnovne doze mineralnog đubriva se preporučuje pre osnovne obrade, pri tome unošenje pune doze fosfora (P) i kalijuma (K), na osnovu analize zemljišta i zahteva biljne vrste. Savetuje se unošenje 40-60 kg/ha fosfora i oko 40-50 kg/ha kalijuma pre setve. Azota treba dodati bar 40-60 odsto od ukupno predviđene doze za gajenu kulturu. Tako za pšenicu se dodaje pre setve, ili neposredno posle nje, 60-80 kg/ha azota. Slične zahteve ima uljana repica, treba joj više kalijuma, ponekad i sumpora. Usevi uljane repice koji su posejani prvih dana septembra se nalaze u fazama kotiledona do dva lista razvijena, dok se usevi koji su posejani do polovine septembra nalaze se u fazama klijanja i nicanja. Na zemljištu sa malim količinama padavina nicanje je usporeno, otežano ili potpuno izostalo. Kod izniklih biljaka vizuelnim pregledom useva uljane repice na listovima su uočena oštećenja

od buvača (Phyllotreta sp.), dok prisustvo imaga repičine lisne ose (Athalia rosae) i lisnih vaši nije ustanovljeno. Većina proizvođača se odlučuje za setvu semena koje je tretirano insekticidima što doprinosi boljoj zaštiti biljaka u fazi nicanja. Preporučuje se pregled useva uljane repice na terenu i praćenje preporuka PIS za njihov region. Ne sejati ječam na istoj parceli više godina zaredom. U monokulturi postoji rizik od nagomilavanja patogena i zemljišnih štetočina. Duboko oranje i zaoravanje biljnih ostataka smanjuje infektivni potencijal patogena i uništava mesta prezimljavanja insekata. Koristiti deklarirano seme poznatog porekla. Zdravstveno ispravno seme tretirano fungicidima obezbeđuje otpornost mladih biljaka na najvažnije bolesti u ranoj fazi razvoja. Preporuka je da se pre setve uradi analiza zemljišta, tako se utvrđuje da li je ostalo hraniva od preduseva i unosi se samo potrebna količina đubriva zbog racionalne i ekonomične ishrane biljaka.

Dipl.inž. Livia Boganč Andrijašević



Za ječam optimalni rok 25. 09. do 15. 10.

Usevi posejani u tom periodu ulaze u zimu u fazi bokorenja i najbolje podnose niske temperature. Preporuka je da ratari ne ulaze prerano u setvu jer takvi usevi godinama unazad zbog toplih jeseni budu više izloženi napadu lisnih vaši a posledično i riziku od virusnih oboljenja.

Za dva sata pregledano 40 pacijenata

Svetski dan srca obeležen i u Vrbasu

■ Crveni krst Vrbas pridružio se velikoj akciji obeležavanja 29. septembra - Svetskog dana srca. Ovim povodom na Trgu Nikole Pašića, u saradnji sa Patronažnom službom Doma zdravlja "Veljko Vlahović", za građane je organizovana akcija preventivnih pregleda.

Na Trgu Nikole Pašića u centru Vrbasa, 29. septembra bilo je postavljeno vozilo Hitne pomoći, a svi građani koji su želeli mogli su da obave besplatan preventivni pregled. "Organizacije Crvenog krsta u Srbiji obeležavaju 29. septembar - Svetski dan srca, datum koji se nalazi u kalendaru zdravstveno preventivnih akcija. U saradnji sa Patronažnom službom Doma zdravlja 'Veljko Vlahović', naši mladi volonteri su delili brošure Crvenog krsta i Instituta za javno zdravlje Srbije. Ekipe Doma zdravlja

je za zainteresovane sugrađane organizovala lekarski pregled, merenje šećera u krvi i merenje krvnog pritiska. Za samo dva sata pregledano je više od 40 naših sugrađana", rekla je Tatjana Gluščević, sekretarka Crvenog krsta Vrbas. Svetski dan srca je manifestacija od opštedruštvenog značaja koja se od 2000. godine obeležava sa ciljem da informiše ljude širom sveta da su bolesti srca i krvnih sudova vodeći uzrok smrti kod 17,5 miliona ljudi svake godine. Ove godine Svetski dan srca obeležen je



pod sloganom „Ne propusti ni jedan otkucaj” sa ciljem da poveća svest o zdravlju srca, podsećajući ljude da ne zane-

maruju upozorenja o zdravlju srca i da daju prioritet redovnim pregledima, zdravim navikama i pravovremenoj me-

dicinskoj intervenciji kako bi se sprečili prevremeni smrtni slučajevi zbog bolesti srca i krvnih sudova.



Projekat Pantenol Roze oktobar

Skini kamen sa srca, obavi pregled grudi

■ Deo sredstava od kampanje koja za cilj ima podizanje svesti žena o važnosti prevencije u borbi protiv raka dojke biće doniran Opštoj bolnici u Vrbasu.

Farmaceutska kompanija Galenika i njen brend **Pantenol** šestu godinu zaredom realizuju društvenoodgovorni projekat Pantenol Roze oktobar usmeren na kampanju podizanja svesti žena o važnosti prevencije u borbi protiv raka dojke, kao i donaciju zdravstvenoj ustanovi u Srbiji.

Na taj način, Galenika aktivno podržava napore u borbi protiv karcinoma dojke, jer ovo je tema koja zahteva informisanje i zajedništvo. Tokom oktobra, Galenika će izdvojiti 30 dinara od svakog prodatog proizvoda iz Gale-

nikinog Pantenol portfolija, za donaciju i pomoć Opštoj bolnici u Vrbasu i Ženskom centru Milica.

Ovogodišnji slogan nosi višeslojnu poruku **Skini kamen sa srca, obavi pregled grudi**, sa porukom ženama da se oslobode straha od pregleda ili dijagnoze i naprave konkretan korak u prevenciji, jer, kako se navodi na sajtu Instituta za javno zdravlje Dr Milan Jovanović Batut, kada se otkrije na vreme, rak dojke je izlečiv u preko 90% slučajeva, lečenje je kraće i efikasnije, a kvalitet života obolelih i lečenih žena bolji.



Skini kamen sa srca. Obavi pregled grudi.

Galenika izdvađa 30 dinara od prodaje svakog Pantenol proizvoda tokom oktobra za borbu protiv karcinoma dojke.




U glavnoj ulici u Vrbasu

Krpljenje asfalta

■ **Deo Ulice Maršala Tita prema velikoj pijaci subotom, od Tržišta rada se sanira. Zapravo se propali asfalt sklanja i zaliva se ulica mešavinom šljake i katrana. Radove izvodi JKP "Komunalac" iz Vrbasa.**

JKP "Komunalac" (Put), sanira izgleda samo deo Maršala Tita ulice prema velikoj pijaci subotom. Radnici ovog preduzeća kažu da nisu ovlašćeni da daju bilo kakve izjave, ali kako stvari stoje izgleda da se sanira samo jedan deo ulice iako je ona sva u kraterima, pa čak sve do pijace.

Da li treba objašnjavati da je ova ulica veoma prometna kao i mnoge druge koje su u rupama?! Po onoj narodnoj bolje išta nego ništa, radnici



su samo kazali da asfaltiranje zapravo zalivanje ulice nekom vrstom asfalta zavisi od para, a zna se da para nikada nema.

Nema sredstava iako su računi za usluge koje ovo preduzeće pruža pozamašni. Za džaba i visoki računi za vodu i naplata parkinga kao u velikim gradovima, a grad nismo, sem po parkingu, novca nikada dosta.



Sportski tereni i igrališta u opštini Kula

Uređenje terena

■ **Novi košarkaški teren u Crvenki, a kako je najavljeno do kraja godine biće još nekoliko igrališta i sportskih terena.**

Na košarkaškom terenu u okviru stadiona u Crvenki u toku je postavljanje nove podloge, pa će Crvenčani uskoro dobiti još jedan prostor za igru, prenosi portal kula.rs. Uskoro će novi ko-

šarkaški i rukometni teren dobiti i škola u Sivcu, a nova dečja igrališta ulepšaće prostore na Malom Stapar, u Vrtiću „Kolibri“ u Kuli i u parkiću kod česme u Crvenki koji će dobiti međugene-

racijski park. U prethodnih nekoliko godina urađeno je 11 igrališta i 3 sportska terena, a u ovoj godini biće ih izgrađeno 7.



Radovi na kanalu Vrbas - Bezdan

■ **Nastavak radova na kanalu Vrbas-Bezdan predstavlja kontinuitet sa prethodnim radovima Javnog vodoprivrednog preduzeća „Vode Vojvodine“ na revitalizaciji Velikog bačkog kanala.**



Foto: JVP Vode Vojvodine

Deonica na kojoj se trenutno izvode radovi dužine je 900 metara, a nalazi se na km 56+200 – 57+100 u gradskoj zoni Sombora. Projektom su predviđeni geodetski i pripremni radovi, formiranje nove radno-inspekcione staze, odnosno spuštanje postojeće bagerske staze, izmuljenje korita kanala, iskop kanala, uklanjanje postojeće deponije i radovi na uređenju priobalja, piše dnevnik.rs.

Do sada je završeno košenje biljne vegetacije, uklanjanje stabala, uređenje atarskih

puteva kojima će se transportovati iskopani i izmuljeni materijal. Takođe, u toku su radovi na iskopu inspekcione staze koja će biti širine pet metara, a koja će omogućiti lakši pristup mehanizaciji kanalu. Radovi su započeli u avgustu, a rok za završetak radova je 300 kalendarskih dana. Revitalizacijom kanala Vrbas – Bezdan stvorice se bolji uslovi za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta, kao i efikasnije odvodnjavanje u vreme odbrane od unutrašnjih voda.

Poplavljena ulica



Put u Ulici Rada Marjanca nedaleko od stare Železničke stanice nedavno je „obnovljen“. Oštećen put je presvučen, ali nakon prve kiše, ulica je potpuno poplavljena. Naša redovna čitateljka poslala nam je fotografije.



Knjiga istaknutog
prosvetnog radnika
Petra Mijuškovića

Slike života

■ Baš kao što sam naziv kaže, knjiga *Slike života* sadrži istinite priče i anegdote tokom života Petra Mijuškovića, dugogodišnjeg prosvetnog radnika Osnovne škole "Petar Petrović Njegoš" u Vrbasu.

Petar Mijušković, dugogodišnji prosvetni radnik, sa punih 95 godina objavio je knjigu *Slike života* (septembar, 2025. Vrbas). Kroz bogato životno i radno iskustvo svedočio je i bio učesnik raznih događaja (milih i nemilih) i većinu sačuvao od zaborava objavljujući knjigu koja sadrži kratke priče i anegdote.

"Pre odlaska u penziju, a pogotovo kasnije, često sam razmenjivao mišljenje sa kolegama i prijateljima, o pojedinim događajima za vreme rada. Njihova sugestija je bila, da bi valjalo to zapisati, jer kako su često govorili, 'ono što nije zapisano' i ne postoji. To me je podstaklo pa sam o tome počeo razmišljati, i konačno odlučio, iako dosta kasno da neke stvari i zapišem. Sve

što sam napisao, naveo sam kako se desilo, bez komentara. Tu ima, na prvi pogled, možda beznačajnih stvari, zbog kojih bi u datom trenutku moglo doći do ozbiljnih posledica. Interesantnih primera ima više, koji zaslužuju da se zapišu i sačuvaju od zaborava", kaže Mijušković. U nekim pričama navodi imena, a u onim malo "osetljivijim" ne. Kolege i učenici tog doba većinu osoba poznaju, a nekih događaja se sećaju, ili znaju iz priče. Jedna od priča je Vrbas dobija Titovo ime. "Sa nestrpljenjem se očekivalo da naš grad dobije Titovo ime. O tome se često 'šušalo', ali niko nije sa sigurnošću znao da li će to biti. 25.maja 1983.godine bio sam u poslepodnevnoj smeni. Nastava je počela. Zvonio je telefon, dižem

slušalicu: 'Pomoćnik direktora Mijušković. Izvolite' – 'Ovde Opštinski komitet Saveza komunista. Danas je naš grad dobio Titovo ime!'. Uobičajeno je bilo da se sva obaveštenja učenicima i ostalom osoblju, daju pri kraju časova. Ovoga puta, imajući u vidu značaj vesti, od uobičajenog pravila sam odstupio. Brzo sam sastavio tekst, koji je bio prikladan vanrednom događaju. Tekst je koliko se sećam počinjao rečima: 'Dragi učenici i radnici škole, zbog značaja i vanrednih okolnosti, obaveštavam vas da je danas naš grad dobio Titovo ime, pa u ime toga, na kraju zapevajmo pesmu Druže Tito mi Ti se kunemo'. Prolomio se u svim odeljenima buran aplauz, a potom su učenici zapevali pesmu. Bilo je to jedinstveno, snažno i emotivno. Imao sam utisak, teško je poverovati, da će se od aplauza i jedinstvene pesme, zgrada srušiti". U knizi su zabeležene mnoge priče kao što su : Diploma, Poseta inspekcije, Prvi radio, Drug major, Odlazak u bioskop, Glista, Ispravljanje ocena, Pušenje na sednicama, Skup i podskup....

Petar Mijušković kaže da je i u "sretno vreme obrazovanja", kada je on radio, bilo problema karakterističnih za školu. Bilo je i nasilja i neprimeranog ponašanja, ali se drugačije rešavalo. Između ostalog, neke od priča, upravo o tome govore. Sa vremešnim pensionisanim prosvetarom Mijuškovićem može se o svemu razgovarati. Bistrog je uma, britke reči, pamćenje ga

dobro služi i lako ga je slušati, baš da mu na svemu tome pozavide i mnogo mlađi ljudi.

Ima mnogo toga još da kaže, a nadamo se i zapiše.



СЛИКЕ ЖИВОТА
Петар Мијушковић



Beleška o autoru



Petar Mijušković, od oca Milana i majke Peke, rođen je u selu Kunak, nedaleko od Nikšića, 27.marta 1930.godine. Osnovnu školu završio je u selu Ožrinići, Gimnaziju i Učiteljsku školu u Nikšiću, a Pedagošku akademiju u Somboru 1977. godine. Iz braka sa suprugom Evom ima dve ćerke Radu i Gordanu. Posle odsluženja vojnog roka 1953. godine radi u Osnovnoj školi Poblacé, opština Boljanići, Crna Gora. Sledeće tri godine proveo je u Osnovnoj školi Prijedel, Opština Foča, da bi posle nastavio u Paragama, opština Bačka Palanka, gde je ostao pet godina. Od septembra 1962. godine zasnovao je radni odnos u Osnovnoj školi „Petar Petrović Njegoš“ u Vrbasu, gde je poslednjih godina, u tri mandata obavljao dužnost pomoćnika direktora. U penziju odlazi 1. novembra 1991. godine. Posle prve godine rada, za postignuti uspeh, sa dvadeset najboljih radnika Sreza Pljevalja, odlazi na plaćeno putovanje po SFRJ u trajanju dvadesetpet dana. Od Opštine Foča 1957. godine dobija novčanu nagradu za postignuti uspeh u Školi i van nje. Za svoj rad ocenjivan je visokim ocenama. Tokom rada aktivno je učestvovao u društveno-političkim organizacijama mesta gde je radio.



Zaključavanje marketa za vreme školskog odmora

Krađa u Ideji

■ **Prodavnica Idea kod Srednje stručne škole "4. juli" zatvorena je za vreme školskog odmora zbog, kako kažu u prodavnicama, krađe koja se dešava za vreme školskog odmora kada učenici dođu u radnju.**

Učenici Srednje stručne škole "4. juli" i Gimnazije „Žarko Zrenjanin“ užinu kupuju u obližnjim marketima, prodavnicama ili u objektima „brze hrane“, od nedavno su ostali uskraćeni za kupovinu u najbližem marketu Idea, koji se nalazi preko puta škole. Market Idea svakog radnog dana zaključan je za vreme trajanja velikog školskog odmora. U prepodnevnoj smeni posto-

je dva velika odmora i oba puta market je zaključan, a u popodnevnoj smeni kada su gimnazijalci u školi postoji jedan veliki odmor tako da je u tom periodu zaključan.

Market je bukvalno zatvoren za sve i niko u tom periodu ne može da uđe, čak i ako nije učenik. Kako smo saznali od trgovkinja ovog poznatog marketa u prvim nedelju dana za vreme svakog velikog odmora, bili su ogromni



finansijski gubici zbog krađe proizvoda. Svu štetu snosili su radnici u smeni, pa su se odlučili za zatvaranje objekta u tim terminima.

Nije poznato da li je škola obaveštena o ovome, niti da li su obavešteni roditelji. Inače, problema koje su deca učeničkog uzrasta pravila po prodavnicama bilo je i prethodnih godina. Čak su se pojavljivali kao "izazovi" na društvenim mreža-

ma šta treba uraditi. Jedan od primera jeste da se otvaraju kutije od farbi za kosu i zamene tube, tako da se dešavalo da neko ko koristi svetlu farbu za kosu dobije potpuno drugu tubu, crvenu ili crnu. Farbe u tubi budu iste boje kad se stave na kosu, ali rezultat je vidljiv tek nakon upotrebe. Još jedan primer je sa pasuljem koji se prodaje u rimfuzi, stoji otvoren u posudama beli i šareni odvojeno,

naravno sa različitim šiframa i cenama, neko ih pomeša namerno, pa nastane problem. Prodavcima u trgovinama treba nekoliko sati da razvrstaju više kila pasulja, i to naravno posle smene.

Noktima ili ostrim predmetima često budu razrezane kese od raznih slatkiša i slaniša, uzme se po koji komad i ostavi na rafu... I na kraju svu štetu snose zaposleni.



Časovi u vrbaskoj Gimnaziji i dalje traju 45 minuta

Pomeren početak nastave

■ **Gimnazijalci u Vrbasu protestovali zbog odbijanja da im časovi budu skraćeni. Kao rešenje početak nastave pomeren je za 13 časova.**

Učenici Gimnazije „Žarko Zrenjanin“, koji od početka ove školske godine, zbog rekonstrukcije svoje škole, imaju časove u Srednjoj stručnoj školi „4. juli“ samo u poslepodnevnoj smeni, 1. oktobra nisu išli na nastavu.

Bili su u školskom dvorištu, protestovali i zahtevali da im časovi budu skraćeni, jer, kako kažu, nastava se završava kasno i putnici ne mogu da stignu na autobus, a Vrbašani ne mogu da obavljaju vannastavne aktivnosti.

Kada je počela ova školska godina, direktorka škole rekla je da očekuje pozitivan odgovor od Ministarstva, jer je uputila molbu da časovi budu skraćeni tokom prvog polugodišta za učenike Gimnazije „Žarko Zrenjanin“ dok se ne vrate u svoju školu. Nastava je počinjala u 14 časova, a sedmi čas završavao se u 20.05h.

Inače, po rasporedu imaju i 8 časova (taj 8. čas je uglavnom neki od izbornih predmeta). Ministarstvo obrazovanja i školska uprava

odbili su molbu za skraćivanje časova, a ono što je uprava škole odlučila jeste da se ukine jedan od velikih odmora, drugi odmor skрати za pet minuta, a da prvi čas počinje u 13.35 časova.

Nezadovoljni učenici ovom odlukom 1. oktobra održali su protest.



Roditelji su dobili preko razrednog starešine poruku direktorke škole: „Poštovani roditelji, kontaktirala sam Školsku upravu povodom skraćenih časova koje zahtevaju učenici.

Načelnik Školske uprave je izričit da se časovi ne skraćuju, čak govori o tome da učenici mogu slobodno da se ispišu iz škole. Dobar

predlog je hitan sastanak Saveta roditelja“.

Nakon toga roditelji su se u školskim grupama izjasnili većinom da su za skraćenje časova.

Direktorka Gimnazije ovim povodom obratila se predsedniku opštine Vrbas, ali nismo saznali ishod sa sastanka (ukoliko ga je bilo). Sledeća poruka od direktorke je glasila: **Od sutra, časovi će počinjati u 13 sati i veliki odmor će trajati 20 minuta.**

Ukoliko učenici od sutra i dalje budu u obustavi nastave, pojedinačno ih evidentirati kao odsutne, a odeljenjske starešine izostanke da regulišu kao neopravdane.

Učenici putnici, kojima autobusi kreću u 12 i 45, a često i kasnije da se ne upisuju kao odsutni, već da se evidentiraju kao odsutni tek na kraju časa.

Inače, gimnazijalci bi, kako je planirano, već u drugom polugodištu trebalo da se vrate u svoju školu, i tada će se nastava odvijati samo u prepodnevnoj smeni.

Gotovo u celoj Srbiji bez nastave u školama

Opet dojave o bombama

■ **Ujutru 2. oktobra deca iz vrbaskih, ali i mnogih drugih škola po Srbiji vraćena su kući zbog dojave o postavljanju bombe u ustanovi.**

Deca iz škola u Vrbasu 2. oktobra odmah po dolasku u školu su poslata kući zbog dojave o bombi. Za većinu dece je to bila odlična vest, jer su tog dana slobodni, a zna se da od bombe nema ništa, - rekla su deca sa osmehom kada su se vratila kući. Roditelji su dobili poruku putem koje su obavešteni da tog dana nema nastave. Jedna od poruka glasila je: „Škola je dobila dojavu o bombi, toga je bilo puno prošle godine. Sigurno da nije ništa, ali

smo u obavezi da pustimo decu“. Možda nije slučajno da su masovne dojave o bombama počele sa početkom kontrolnih, pismenih zadataka i usmenog odgovaranja. „Kako god niti je smešno, niti zabavno, prilično je ozbiljno i zabrinjavajuće. Odgovornosti nažalost nema. Situacija u obrazovanju i društvu kojem živimo mesecima i godinama je poražavajuća“, komentar prosvetnog radnika iz Vrbasa.



Veliki Panonski vašar

Vrbas domaćin folkloraša iz regiona

■ *Tradicionalna smotra folklora koja se svake godine održava u okviru manifestacije Panonski vašar, ove godine istovremeno bila je i mesto održavanja 2.Međunarodnog festivala folklornih ansambala. Organizator i domaćin bio je KC Vrbasa.*



CFK "Drago Jovović" iz Vrbasa bio je mesto održavanja folklornih igara, tradicionalne pesme, folklornog zvuka koji karakteriše razna područja i krajeve regiona. Kao što smo i najavljivali učestvovala su folklorne grupe sa Kosova i Metohije, Banja Luke, Beške, Rume...

Naravno svoj pečat na učešću u ovim manifestacijama dali su folkloraši KC Vrbasa, na čelu sa Žarkom Pejovićem, kao dečiji ansambl, sa Jovanom Mažić, i folklorni ansambl veterana KC Vrbasa – Ljubomir Vujčin. KC Vrbasa se potrudio da se svi učesnici sa strane ovde

osećaju udobno dobro i prijateljski su dočekani, naravno domaćinski.

Publika je bodrila najviše mlade i male folkloraše i svakako uživala u spletozima igara, običaja iz svih krajeva naše zemlje. Ulaz za sve građane i posetioce bio je slobodan.

Završen 36.Festival dece pesnika

Nevenov festival smotra dečijeg pesništva

■ *Po tradiciji OŠ "Branko Radičević" iz Savinog Sela bila je i ovoga puta domaćin manifestacije u kojoj su učestvovala deca- pesnici iz regiona. Prethodno je održano druženje dece pesnika sa osnovcima grada u JB "Danilo Kiš" u Vrbasu.*



Druženje uz poeziju sa decom u toku prepodneva trećeg oktobra u Biblioteci u Vrbasu upriličili su gosti Jovo Čulić, Ana Babić i Miroslav Kokošar, zajedno sa domaćinima. U Savinom Selu u OŠ "Branko Radičević" održano je i žiriranje i izbor najboljih malih pesnika.

Domaćini su organizovali kulturno-umetnički program, a promovisan je i Zbornik Festivala-Jovine pustolovine. Pobjednik Festivala

la po odluci žirija je Dušan Antić, učenik sedmog razreda iz OŠ "P.P.Njegoš" iz Zrenjanina za pesmu "Životni put". Drugonagrađene pesme su "Osjećam" i "Plamen ljubav", autorka prve pesme Blanka Čukić, učenica osmog razreda OŠ "Risto Ratković" iz Bijelog Polja, a druge pesme Margita Arsić učenica osmog razreda OŠ "Kralj Milutin" iz Gračanice. Treću nagradu je dobila Adna Omerović, 8 razred "Prva osnovna škola"

iz Živinica. I pesma Luke Đokića iz Herceg Novog, 9 razred OŠ "Milan Vuković" podelio je treće mesto sa pesmom "Prodrh u tvoje oči".

Trećenagrađena za pesmu "Oblak koji sve vidi je Aleksandra Jović, 8 razred OŠ "Branko Radičević" iz Vranja. I treću nagradu je dobio i Jovan Stojanović, 6 razred OŠ "Stevan Sremac" iz Dobanovaca, za pesmu "Trešnja".

51. Paleta mladih

Mladi slikari koji će se afirmisati

■ *Aleksandra Mečava, pobjednica Paleta mladih. Okupljene u LK pozdravila je i dr Silvia Jelačić, galeristkinja. U muzičkom delu programa nastupila je grupa "Trnove ružice".*

„Aleksandra Mečava, umetnica okrenuta istraživanju i filozofiji znaka, pisma i svetlosnog uticaja. Naznačke prepoznatljive na manifestirskim zidinama referišu na vreme, kulturu i duhov-

odluci selektora, izložene su slike Jelene Aleksić, Ivane Marković, Bosiljke Ostić, Mihajla Lalovića, Ružice Popović, Nevene Serenčes, Dušana Kovačevića, Binase Memić, Lune Jovanović, Jovana



nu beskonačnost. Upućenost na trajanje u većitom krugu, okretanju oko sebe samog, zagledanost u niti krvotoka životnog stvaranja. Sceničnost u svrsi nepreglednog sažimanja i tumačenju nemuštih slojeva civilizacije. Slovo kao deo pisma. Pismo kao umetnost odgonetanja", zapisao je selektor dr Danilo Vuksanović, o 51. Paleti mladih i ovogodišnjoj pobjednici. Prema

Petrovića, Filipa Džolića i Aleksandre Mečava, kojoj je pripala otkupna nagrada 51. Paleta mladih. Paleta mladih je pozitivno nasleđe prošlih vremena jer doprinosi afirmaciji mladih umetnika i pomaže da se oni povežu i uporede. Zato treba dodatno podržati ovakav vid produkcije u nadi da će ona značiti mladima u budućnosti kada budu koračali stazama umetničke zrelosti.

Završena 57. smotra mladih pesnika

Mladi veruju u Olimp u ravnici

■ *Simona Dmitrović iz Beograda pobjednica je 57. Festivala poezije mladih. U muzičkom delu večeri nastupio je pop-rok bend "Nemi pesnik" iz Novog Sada.*

Drugu nagradu osvojio je Andrija Radović iz Podgorice, a treću Simeon Cerovina iz Beograda. Nagrada "Stanko Simićević" za najmlađeg učesnika finala pripala je Teodori Stančić iz Kraljeva. Ovu odluku doneo je stručni žiri festivala u sastavu: Pero Zubac, predsednik, Snežana Nikolić i Goran Labudović Šarlo, članovi. Uz laureate, u finalnoj večeri svoje stihove predstavili su i mladi pesnici i pesnikinje: Ajla Buza, (Visoko, BiH); Pavle Zeljić, (Novi Sad); Tanja Maletić, (Beograd); Tamara Radević,

(Novi Sad); Sara Radivojević Basara, (Sremska Mitrovica); Jelena Šarković, (Novi Sad). Član žirija, Goran Labudović Šarlo, rekao je da je Festival poezije mladih najznačajnija i najveća manifestacija za mlade pesnike u regionu, što su potvrdila 82 rukopisa koja su stigla na konkurs, "i čini nas ponosnim da mladi ljudi veruju u Olimp u ravnici". Festival postoji zbog mladih pesnika i sve što radimo, kako je rekao sekretar Festivala poezije mladih Branislav Zubović, u slavu je mladosti i poezije.

Promocija knjige u KUD "Karpati"

"Jabuke na asfaltu"

■ Knjigu "Jabuke na asfaltu" je napisao Zvonko Sabo, poznati advokat i sudija iz Vrbasa. Akademik Julijan Tamaš bio je recenzent knjige koji je govorio na promociji. Izdavač je ugledni Prometej. Naredne promocije održaće se u Novom Sadu i Beogradu.

"Volim, dakle postojim" je moto knjige koju je ispisao Sabo, po onoj Dekartovoj "mislim, dakle postojim", čim čovek prestane da misli prestat će da postoji, a da li će prestat da voli...? To je pitanje za one koji budu pročitali ovu emotivnu romansiranu knjigu koja se čita u jednom dahu. Kuriozitet knjige ili ne, što je autor advokat i bivši sudija Zvonko Sabo koji se pridružuje društvu sudija i pravnika koji se u poslednje

vreme okreću književnosti (prof. dr Tibor Varadi, sudija Miodarg Majić), pa ga i pitaju na promociji kako se i on našao u istoj ulozi pisca, na šta je duhovito odgovorio da mu je drago što se našao u takvom društvu. Ako se bilo ko našao nekada u kancelariji advokata Zvonka Saboa gde su na zidu uslikane slike jakih intenzivnih boja po ugledu na italijanskog slikara Karavađa, (slikara Makare autora i slika na koricama knjige Maslačak i Andeo i

Biblija Kosmosa) koja govori o nastanku Evrope, o pravdi, pravičnosti, istini, nadi, kako je ko vidi. Sabo za ovu sliku kaže da prikazuje kako nepravda potiskuje zakone, a da kada propadne pravda ostaje samo nada... Slike sa zidova kancelarije i ovo tumačenje samo još više pokazuju da jedan umetnički deo ličnosti advokata oduvek postoji pa i knjiga koju je napisao nije iznenađenje.

"Ovo sam napisao kao ljubavnu priču kroz koju se vidi moja ljubav prema advokaturi, sudstvu. U knjizi tražim odgovore na pitanje o ljudskim sujetama, o našoj želji da u javnosti budemo bolji nego u stvarnosti, o spoticanjima koji nam se dešavaju", rekao je Sabo u izjavi za naše novine. Akademik Tišma pored ostalog navodi da pisac govori o večitim temama klasi-

ne književnosti Bog, Priroda, Ljubav gde dominiraju jednake po tajnovitosti... za žanr romana kaže: "Jabuke na asfaltu Zvonka Saboa ostaje žanrovski otvorena

knjiga. Smisaone i emotivne tendencije dubinski vode ka baladi..." Svakako knjigu treba pročitati, a i valjalo bi posetiti buduću promociju u Novom Sadu.

O piscu

Z a v r š i o
Pravni fakultet u Novom Sadu, sudija Opštinskog suda u Vrbasu 16 godina, odlazi u advokaturu 1993. Advokatsku delatnost obavljao u Vrbasu i Novom Sadu. Pisao je poeziju, objavljivao u novinama, i Antologiji poezije Rusina. Autor je scenarija za dokumentarno-igrani film Atlantida, ipak postoji, prema kojem je snimljen film na RTS-u.



Promocija knjige u Osnovnoj školi "Petar Petrović Njegoš" u Vrbasu

"Stevan Tadić, privrednik ispred svog vremena"

■ Knjigu o Stevanu Tadiću uspešnom privredniku ne samo grada Vrbasa, već i regiona i šire priredilo je Udruženje Pivljana na čelu sa predsednikom Sinišom Nedićem, a čovek koji je zabeležio razgovore sa Tadićem i uobličio ih u knjigu je mr istorije Pavle Orbović. Izdavač je JB "Danilo Kiš" iz Vrbasa.

Ako Vrbas grad uopšte može da se oduži poznatom nekadašnjem privredniku i na neki ili na svaki način tvorcu vrbaske, pa i jugoslovenske privrede, onda je to ovoga puta učinio izdanjem ove knjige baš u danima Festivala poezije mladih, s obzirom da je pesničku manifestaciju Tadić uvek podržavao. Sala u O.Š. "P.P.Njegoš" u Vrbasu je

bila puna onih koji su ga poznavali, poštovali, pa i družili se sa njim, ali bilo je prepuno i mladog sveta. Bilo je najavljeno da će o knjizi zapravo o Stevu govoriti, poznati pesnik Matija Bećković, koji je bio i recenzent knjige. Iako nije bio u mogućnosti da dođe, pesnik je uputio nadahnuto pismo, samo onako kako on zna i ume da napiše, da se

pročita na promociji. Zatim je mr Pavle Orbović, autor i kreator knjige govorio prvo biografske podatke Stevana Tadića rođenog u Pivi, počevši od dečaćkih dana pa sve do izrastanja u velikog privrednika koji je uspeo da stvori Vrbas centrom gigantske privrede. "U vođenju zadnjeg razgovora sa Stevom nisam uspeo, bio sam na putu, do-

govarali smo telefonom razgovor, kada sam se vratio on više nije bio među nama. Ali u jedno sam siguran da će konačan i pravi sud o Stevanu istorija tek dati", rekao je mr Orbović. Recenzent je

bio i prof. dr Jovan Delić koji je govorio na promociji, i rekao da je knjiga važna ne samo za lokalnu istoriju već i za buduća pokoljenja. Promocija knjige održana je i u susjednoj Kuli.



Vrbas, privredni gigant

Z a v r š i o
U vreme kada je Stevan Tadić rukovodio Poljo-privredno-industrijskim kombinatom, on je bio među dvadeset najvećih u ondašnjoj Jugoslaviji. Upošljavao je 15.000 radnika koji su proizvodili 8 odsto ukupne proizvodnje šećera, 18 odsto proizvodnje ulja i 10 odsto svih suhomesnatih proizvoda na nivou tadašnje države. Sredstava je bilo i za unapređenje sporta i kulture, tako da Tadić nije bio samo ugledan među privrednicima, nego i rado viđen među umetnicima, sa kojima se družio.



Đorđije Đona Bulajić ispričao je svoju životnu sudbinu sa Golog otoka

Zašto se ćuti o pogromu Golootočana

■ **“Na Golom otoku su ubijali dušu i sve ljudsko što je u čoveku”, ispričao nam je Đona.**

Septembra daleke 1950. godine, naš sugrađanin, poznatiji u Vrbasu kao Đona Bulajić, biva odveden kao oficir Državne bezbednosti na Goli otok. U službi oficira Državne bezbednosti radio je u Novosadskom srezu, ali njegov greh je bio Rezolucija informbiroa (IB), ljubav prema Rusima i Staljinu. I danas, rekao je, Đona, **“bio sam za Staljina i biću dok sam živ”**. Odlazak na Đavolje ostrvo, počeo je pričom da je tokom Rezolucije IB toliko bilo špijuna i špijuniranja da je uvek neko znao šta pričate sa prijateljima, drugovima, kolegama, pa i sa najbližima. Bulajić kaže da je tih dana, uoči svog hapšenja, sa prijateljem Nikolom Kovačevićem, takođe vojnim licem, oficijom komentarisao situaciju u zemlji, zapravo nisu odobravalii Titove napade na Staljina. **“Smatram da su krivi Tito, Đilas, Ranković, koji su naj-**

više zla naneli ovom narodu ne samo kroz Rezoluciju IB nego i tokom Narodne oslobodilačke borbe (NOB)”, kaže Bulajić. Već narušenog zdravlja Bulajić, i posle toliko godina, vidno potresen, **“premotava”** životni film i svoju zlehudu sudbinu, vraćajući se u najteže dane svoga života.

Metoda mučenja “Špansko plivanje”

“Došao sam u Vrbas na svadbu svog brata Boška koji je radio u Vojnom vazduhoplovstvu u Mostaru, ali se ženio u Vrbasu u ovoj našoj kolonističkoj kući. Baš su na svadbu došli da me uhapsu. Morali su da pošalju celu školu milicije. Nisam se dao, pucao sam pištoljem i svi su se razbežali. Našli su me na železničkoj stanici u hotelu. Nisam hteo da bežim. Rekli su mi ti si IB-ovac, i uhapsili su me Vaso Tomo-



Foto: the Mirror

vić i Milosav Bujanja”, priča Đona. Nakon toga je sproveden u zatvor u Kulu, gde su ga mučili metodom zvanom **“špansko plivanje”**, gde kaže da su ga držala četiri čoveka, stavila ga na sto jedan sedi na prsima, jedan drži za glavu i za ruke i sipaju vodu u nos. **“To su takve muke ne mogu da vam opišem, onda se onesvestite, pa sipaju kantu vode da vas osveste. Posle zatvora u Kuli sledio je zatvor u Novom Sadu, ponovo maltretiranje sipanje vode u nos, trčanje oko stola dok izgubite svest, po celu noć saslušavanje, ispitivanje o bekstvu u Rumuniju što je bila izmišljotina, kao i sve ostalo... Posle osam meseci provedenih u zatvoru u Novom Sadu, usledila su četiri meseca zatvora na Adi Ciganliji, dok se tamo nisu**



skupili svi kažnjenici Srbije i Vojvodine, koji su bili vezivani jedan za drugoga, uz pratnju špalira vojske i milicije”.

Teško je to shvatiti svi koji su se borili, prošli revoluciju i stvarali ovu zemlju našli su se u jednom vozu u stočnim vagonima uz kibl, putujući na Goli otok. **“Kada smo stigli u Bakar ubacivani smo kao vreće u punat (brod). Pravi pakao je tek počinjao, prvo su žestoko tukli oficire Državne bezbednosti, sa mnom je bio i Božo Vuković”**, priseća se Đona, da od tih batina nigde nije imao kože na prsima, nogama...

Godine pakla na ostrvu ljudske sramote

Tri i po godine pakla na Golom otoku pamti Đona kao što pamti i neke svoje sugrađane koje je najčešće viđao prilikom iznošenja neprijateljskog stava, što je bio manir življenja na Golom otoku, ako se tamo bilo šta može nazvati izrazom življenje, jer to može da zvuči i sarkastično, onima koji su prošli taj pakao. **“Iznošenje neprijateljskog stava je podrazumevalo da svaki kažnjenik svakog dana priča šta je sve radio u svom životu od rođenja, pred kolektivom koji je brojio oko**

400 ljudi, i dok su kažnjenici pričali, kolektiv je vikao ‘Laže, banda, nije istina ništa šta priča’, onda počinju da tuku, formiraju stroj ispred barake kroz koji nas propuštaju i svi tuku, ko kako najbolje može...”

Za pakao na Golom otoku, koji je mogao smisliti najmonstruozniji um za ubijanje duše i svega ljudskog, što čoveka čini čovekom, suvislo je i novinarsko pitanje, šta je to što je najteže bilo na ostrvu ludila i ljudske sramote. Nakon priče o ostrvu prestaje svaka iluzija o ljudskim vrednostima čak i o biti samog ljudskog bića, koje ga razdvaja od životinjske vrste. Đona ipak kaže, da mu je bio najteži jedan šestomesečni bojkot: **“Tada ima svako pravo da vas tuče i da rade sa vam šta god hoće, nosiš kamen sa jednog mesta na drugo, nosiš kazane vode, ručak stojeći...”** Koliko je ostalo doušnika i onih koji su špijunirali van Golog otoka, toliko ih je valjda isto bilo na ostrvu.

„Na bojkotu sam bio jer su sumnjali u mene, mislili su da sam neprijatelj ove zemlje, što ja nisam mogao shvatiti. Špijuni su išli kod islednika, ja nisam nikad, ali me je stalno pratio neki Šoro Gnjata, dušu mi je uzeo”, priča Đona.



Foto: Mašina

Robijalo preko 100 Vrbašana



Prema rečima Branka Erakovića, profesora istorije u SSŠ „4.juli“, iz opštine Vrbas na Golom otoku i Svetom Grguru je robijalo 149 ljudi. U periodu Rezolucije IB u opštini je iz KPJ isključeno 362 ljudi, u Bačkom Dobrom Polju je isključeno iz partije 67, u Ravnom Selu 43, u Savinom Selu 33, u Zmajevu 17, u Kucuri 3 i u Vrbasu 199. Eraković kaže da je u tom periodu devetoro ljudi, znajući da će biti uhapšeno pobe-
glo iz opštine u SSSR ili Rumuniju, dvoje je likvidirano na Golom otoku.

Đorđije Đona Bulajić ispričao je svoju životnu sudbinu sa Golog otoka



Foto: croatiatimetravel.co.nz

[illegible]

Taman pre nego što će izaći iz ove ljudske tamnice bio je kod islednika koji ga je isterao i rekao „bando jedna, još nisi revidirao stav“ i nije se nadao da će izaći, očekivao je da će mu produžiti boravak. Imena islednika nije znao. Moj je bio, kaže Đona, „Srbija tri“, a šta to znači i ko je to, ja ni danas ne znam. „**Kada me je pustio rekao je ‘Čestitam ti slobodu’. Vozom sam došao u Vrbas. Nas 480 tada je bilo pušteno, izgledali smo kao divljaci, bez građanskog ponašanja, nismo ličili na ljude, u vozu je sa mnom bio Petar Komnenić, po kome je poznata priča o ovom paklu Petrova rupa**“....

Posle 11 godina bivši IB-ovac se zaposlio uz pomoć Đoka Debeljačkog, kao sekretar Opštinskog streljačkog saveza. „**Posle sam radio kao fizičko obezbeđenje Uljare. Trebao sam da radim kao sudija za prekršaje u Crvenki, i počeo da radim, ali je došao Rako Bjelica iz sreskog komiteta partije i rekao ‘on da sudi narodu, treba ga odmah poslati na Goli otok’.** I tada mi je predsednik opštine pošteno rekao: ‘Ne smem te držati idi kući’. Sa bivšim IB-ovcima nisam smeo da kontaktiram ni kada sam ih sretao. Bio sam zajedno sa Blagojem Papićem u paviljonu 2 i pušteni smo zajedno, ali kada se sretnemo na ulicu, prelazio sam s preke strane, nisam smeo da se sretnem i pozdravim. Jugoslovenska vrhuška je hapsila i slala one najbolje na Goli otok, one koji su se borili za ovu zemlju, one koji nisu mogli slepo da slušaju“, smatra Bulajić,

Posebna priča je dolazak u Vrbas, gde sa Golootočanima niko neće da priča ni da kontaktira, oni hrabriji su dolazili noću, a Đona Bulajić po dolasku u svoj grad čekao je posao punih 11 godina, jer niko nigde nije hteo i nije smeo da primi revolucionara od 1941.

Lj. Nedović

Istina o Golom Otoku se prikriva

 Dordije Đona Bulajić je 2002.godine napisao knjigu pod nazivom „Od zvezda do trnja“ kao svedočanstvo o sopstvenom stradanju i stradanju svih pravедnika. Na kraju ovog svedočanstva kaže: „Ove zločine, koji su se dešavali na Golom otoku, niko ne može opisati, niti zdrav um ih može razumeti, objasniti i prihvatiti. Da li se danas ko stidi toga? Mogu li preživeli dželiti mirno spavati? Da li se istina o zločinima na Golom otoku prikriva da bi zločin bio ponovljen? Ja ni onda, kao ni danas, ne mrzim nikoga. Oprostiti mogu, ali zaboraviti neću i ne smem. Žudim i dalje za pravdom. Ako je ima, onda one koji su bili zveri na Golom otoku neka sustigne sve što su nama priredili. To bi bila najbolja nagrada i kazna za pogrom koji su izvršili nad svojom braćom po ideji i oružju. Rekoh to iz srca i svoju dušu spasih. Toliko od mene“.

(Ovaj razgovor je vođen 3.marta 2004.godine. Đona Bulajić je bio u bolesničkoj postelji, ali je bio i vidno obradovan posetom novinara. Na žalost preminuo je 18. marta iste godine. Porodica je dozvolila da se ovaj razgovor objavi 13. maja 2004.)



NALEPNICE BROŠURE
PODMETAČI ZA ČAŠE KNJIGE
UPALJAČI BLOKOVŠKA ROBA
PAPIRNE KESE FASIKLE ČESTITKE
NOVINE HEMIJSKE PLAKATI
VIZIT KARTE PAPIRNE KOCKE
POZIVNICE FLAJERI KOVERTE
KALENDARI MEMORANDUMI
KOMERCIJALNA AMBALAŽA
KATALOZI ROKOVNICI



PO DOGOVORU DOSTAVA NA ADRESU

061 31 93 365, 062 317 441

Održana 5. Dečija olimpijada
u Srbobranu

Deca poslala poruku zajedništva

■ I ove godine učenici sve četiri škole iz opštine Srbobran učestvovali su na Dečijoj olimpijadi koja je održana na igralištu u srbobranskom Novom naselju krajem septembra. U sportskim igrama učestvovalo je oko 1.300 mališana.

U Srbobranu se već petu godinu za redom održava jedna od najvećih sportskih manifestacija za decu, Dečija olimpijada, koja promoviše zdrav način života, toleranciju i zajedništvo. Vetar koji je tog dana duvao, nije omeo decu u takmičenjima. Dominirali su njihov vedar i sportski duh, druženje i igra. Pre početka takmičenja sve je pozdravio predsednik Opštine Srbobran Radivoj Debeljački.

„Za Srbobran je veoma značajno da okupljamo mlade na pravi način. Na ponos svih Srbobranaca organizujemo po peti put Dečiju olimpijadu, učestvuju sva deca iz naše četiri osnovne škole, a suština je da se deca druže i da provode vreme na kvalitetan način. Uvek nam je želja da kroz Dečiju olimpijadu pošaljemo u svet i lepu sliku Srbobrana, sliku snage zajedništva, brige o deci i zdravog načina života“, rekao je Radivoj Debeljački, predsednik opštine Srbobran,

i zahvalio Mesnoj zajednici Srbobran, UG „Naša priča“, svim školama, kao i Pokrajinskom sekretarijatu za sport i omladinu i Ministarstvu za brigu o porodici i demografiju za podršku i angažman u organizaciji. „Ovo je najveća manifestacija u Vojvodini koja promoviše decu, zdrave stilove života. Nigde, ni na jednom mestu, nećemo naći 1.300 dečaka i devojčica okupljenih oko ideje zajedništva i to je stvarno veliki uspeh. Svima koji su učestvovali u ovom projektu najiskrenije čestitam, opštini Srbobranu, Udruženju 'Naša priča', Pokrajinskom sekretarijatu za sport i omladinu, jer ovo je uspeh za celu Srbiju“, rekao je Radoš Pejović, državni sekretar u Ministarstvu za brigu o porodici i demografiju.

Manifestaciju je zvanično otvorio Dane Basta, pokrajinski sekretar, koje je redovan gost Dečije olimpijade. „Pokrajinski sekretarijat za sport i omladinu iz godine u godinu sa zadovoljstvom

podržava ovu manifestaciju. Veoma je važno da se deca na vreme uključe u sport, da se takmiče, da su nasmejani, i onda će svi biti pobednici. Nastavićemo sa punom podrškom ovom prazniku sporta“, rekao je Dane Basta, pokrajinski sekretar za sport i omladinu. Takmičenje je trajalo nekoliko sati. Najmlađi su se nadmetali u poligonu spretnosti, sa pet različitih izazova koje je bilo potrebno preći u rekordnom vremenu kako bi zaslužili medalje. Malo stariji su se ekipno takmičili u fudbalu i nadvlačenju konopca, kao i pojedinačno u šutiranju na mali koš, dok su oni stariji mogli da biraju među nekoliko sportova: basket, odbojka na travi i pesku, fudbal, šah, pojedinačno trčanje, štafetna trka i bacanje vorteksa.

Po završetku je uručeno 540 medalja, po 180 zlatnih, srebrnih i bronzanih, kao i 25 pehara za osvajače prvih mesta u ekipnim sportovima, ali i za velemajstore u šahu.



CFK Drago Jovović



Panonska 2,21460 Vrbas

www.cfkvrbas.com



